

در چرایی جشن امامت مهدی (عج) بعد از شهادت امام عسکری (ع)

چهره‌های مستعار قلم

در جریان مباحث امام شناسی به برهان و استدلال عقلی و مطالب نقلی و نصوص دینی یعنی قرآن و روایت، ثابت شده است که امام بعد از هر امامی باید با تعیین امام قبلی به گونه نص و صریح به امامت اشاره و توصیه شده باشد. آن هم به فرمان حضرت حق تبارک و تعالی؛ زیرا از وظایف امام، حفظ حاکمیت «الله» بر اساس قرآن و کتاب الهی و سنت رسول خدا^(ص) است؛ چون در قرآن کریم با صراحت به مؤمنان توصیه شده است، «آنچه رسول آورده است، بپذیرید و آنچه از شما نهی کرده است، آن را ترک کنید»، (حشر/۷). پس یکی از چیزهایی که رسول برای انسان آورده است و توصیه کرده بلکه امر به اطاعت آن فرموده است، مسئله امامت بوده است که نام آنان را از اولینشان که امیرمؤمنان^(ع) است، آغاز می کند و آخرین ایشان به حضرت ولی عصر^(عج) که خاتم اولیای محمدی است، ختم می شود. بر اساس این سنت الهی و سنت محمدی، هر امامی، امام بعد از خود را بر اساس علم الهی که رسول خدا داشته و آن ها را مشخصا معرفی کرده است، می شناساند و برای مؤمنان، آن را مشخص می کند. وجود امام برای مردم، لطفی است از ناحیه خدای متعال؛ چون زمین آسمان به واسطه آن ها دارای استقرار و استحکام خواهد بود، همان گونه که در آیه شریفه قرآن بدان اشاره شده است و به این حقیقت اشاره می کند که هر حکمی که برای رسول خدا^(ص) از ناحیه خداوند متعال صحیح باشد، همان حکم برای جانشینان آن حضرت و اولیایش صحیح خواهد بود. در آیه شریفه می فرماید: «ای پیامبر! تا تو در میان این مردم و جماعت باشی، خدای متعال آنان را عذاب نمی کند و تا مادامی که این مردم از اعمال ناصالحشان استغفار بکنند، خدای تعالی آنان را عذاب نخواهد کرد». (انفال/۳۴). پس سزاوار است که همه ما زمینه حضور و ظهور امام رافراهم کنیم. اکنون جای این سؤال باقی است که چرا روز بعد از شهادت حضرت امام حسن عسکری^(ع) برای امامت امام زمان^(عج) جشن گرفته می شود، در حالی که برای شهادت هر امامی باید برای امام بعدی این جشن گرفته شود و حال آنکه چنین رفتاری انجام نمی گیرد؟ شاید بتوان در جواب این پرسش، چنین گفت که امامت هر امامی بعد از شهادت امام پیشین اگر چه قابلیت جشن گرفتن را دارد، زیرا جریان امامت از میان مردم منقطع نشده است و این جشن گرفتن بدان سبب است که شکر الهی باید به جای آورد که امامت از میان این مردم برداشته نشده است، اما این جشن و سرور برای امامت حضرت ولی عصر^(عج) در زمان حاضر، شاید بدان دلیل باشد که این امام همام در قید حیات هستند و مردم وجودشان را لمس و برکاتشان را حس می کنند که اگر وجود آن حضرت در میان مردم و شیعیانش نمی بود، در آن صورت معلوم نبود دشمنان اسلام و قرآن، چه بلایی بر سر مسلمانان می آوردند و این حقیقت را خود آن امام همام در نامه ای که به جناب شیخ مفید نوشته اند، ذکر کرده اند: «حقیقتا ما از رعایت حال شما کوتاهی نمی کنیم و شما را از یاد نمی بریم؛ چه، در غیر این صورت، سختی ها و گرفتاری ها بر شما فرود می آید و دشمنان، شما را ریشه کن کرده، از بین می بردند، بار الها! تو را با تمام وجود و از صمیم قلب، حامد و شاکرم که پذیرش فرمایش ها درباره این امرای کلام را بر قلب ما آسان فرمودی و ما را آن گونه قرار دادی که کوله بار امیدواری خویش را بر آستان این خورشید درخشان و قمر نورانی، دراندا زیم و رحل اقامت جان های خسته خویش را بر فنائی این ستارگان آشکار و شهباب های درخشان بیفکنیم و با تمام وجود، تصدیق کننده سخن باقر العلوم انبیا و کاشف سر اوصیا^(ع) باشیم که فرمودند: «شَرُّا وَ غُرَبَا لَنْ نُجِدَا عِلْمًا صَاحِبِحَا إِلَّا شَيْئًا يَخُوضُ مِنْ عُنْدِنَا أَهْلُ الْبَيْتِ»، یعنی به شرق و غرب عالم هم برود، هرگز به علم صحیح و درستی در دین دست نمی یابید، مگر آن علمی که از نزد ما آل محمد بیرون می آید، پس باتوجه به فرمایش حضرت بقیه...! (الاعظم^(ع) که در نامه ای به حضرت شیخ مفید نوشته اند، جا دارد خدای تعالی را بدین سبب که امامی مهربان و حی و حاضر بعد از امام عسکری فرستاد، تشکر کنیم که او نیز این چنین بود، ولی حکمت الهی اقتضا می کرد که آن حضرت را از جمع بندگان و مؤمنان به عالم باقی فراخواند و به جای آن بزرگ ولی خدا، ولی ای مهربان و رؤف در میان خلق قرار داد تا انسان ها بتوانند از وجودش بهره ببرند و از انفاس زکيه اش توشه برچینند، هر چند در پی پرده غیبت باشد و اگر چه مردمان او را با چشم درک نمی کنند، آن حضرت با تمام وجودش، مردم و به ویژه شیعیانش را با علم حضوری ادراک کرده اند و مراقب آنان نیز هستند، بدین سان می طبلد که برای چنین امامی بعد از آن امام بزرگوار، جشن شکرگزاری برپا کنیم و برای درک حضورشان و ادراک ظهورشان به درگاه الهی دعا کنیم و خود را مطابق آنچه آن حضرت می پسندند، آماده کنیم، آمین یارب العالمین!

بردار و بخوان

سفر بیستم

«سال دوم زودتر از موعد حرکت، کارهایش را آماده کرد و راهی شد. چه ذوقی سراپایش را فرا گرفته بود که هیچ از مسیر یادش نماند و حکایات دوستانش، دردش نشسته بود که یک سال خودش را آماده کرده است برای لحظه ای که کسی از آن خاطره نداشت و اما او ندیده دوستش داشت، لحظه دیدار را دوست داشت، با آنکه نه تجربه اش را داشت نه کسی یادی از آن می کرد.

حالا با دوم بود که راهی شده بود و دل کنده بود از اهل و عیال و راحتى تا شاید یک لحظه لذت حضور و دیدار او را درک کند. تقصیر این خیال به گردن عمو بود و پدر که در گوشش وصفی گفته بودند نایاب.

عمو شده بود یار خاص که دل بکند از هواز و راه بیفتد در بیابان ها و شتر براند و گرما بچشد و سرما را کنار بزند تا ببیند و بدارد.

رفته بود تا دیار امام رضا^(ع) و دل داده بود که وقتی برگشت، هر که او را می دید، انگار چشمی را می دید زیباتر از هر چشم فاخته ای، عمو نشسته بود مقابل امامی که دشمن هم در وصفش شعر می گفت، هم کلام شده بود با عزیزی که فرشته ها برای دیدنش اذن دخول می خوانند و عمو را پذیرفته بودند و... خیلی ها محروم بودند و عمو علی، علی بن مهزیار اهوازی، اما اجازه دیدار داشت، اجازه داشت که غسل زیارت کند و وضو بگیرد، نماز شکر بخواند و اذن دخول:

- جُعِلْتُ فِدَاكَ... «فدایت شوم، رازمزه کرد و قدم به حریمی گذاشت که امنیت عالم را داشت برای دوستانش و البته که دشمنان را هم بی بهره نمی گذاشت».

روایتی که خواندید، قسمتی از کتاب «سفر بیستم»، نوشته نرجس شکوریان فر است. این کتاب را انتشارات عهد ما منتشر کرده است و روایت مشتاقی علی بن مهزیار اهوازی است. داستان تلاش او برای شناخت امام عصر^(عج) زمان داستان این کتاب به سال های ابتدایی غیبت امام زمان^(عج) اختصاص دارد. سال های آغاز غیبت حضرت ولی عصر برای محبان و دوستداران آن حضرت، بسیار سخت بوده است. آن ها نمی توانستند باور کنند که امامشان زنده باشد ولی غایب و دور از دسترس مردم. در چنین فضایی، علی بن مهزیار اهوازی بیست بار برای درک حضور حضرت ولی عصر^(عج) راهی مکه می شود.

علی بن مهزیار اهوازی از فقها و محدثان شیعی در قرن سوم هجری بود که در نزد ائمه اطهار^(ع) از جایگاه والایی برخوردار بود. او از یاران امام جواد^(ع) و امام هادی^(ع) و نماینده ایشان در برخی مناطق بود. داستان زندگی او از وجوه مختلفی جالب است؛ از ماجرای مشرف شدن وی و پدرش به دین مبین اسلام گرفته تا ارتباط با ائمه اطهار^(ع) و دیدار با حضرت ولی عصر^(عج). با این حال شکوریان فرد تلاش کرده است با د نظر گرفتن وجوه مختلفی از زندگی این اندیشمند جهان اسلام، یکی از بخش های مهم زندگی او را روایتی داستانی به تصویر بکشد.

سفر بیستم

شهرانه نیوز
شماره ۲۰۹
تیرماه ۱۳۹۷

۱۴

سفر بیستم

حجت الاسلام والمسلمین عالی در گفت وگو با شهرآرا مطرح کرد

امام زمان (عج)؛ مهم ترین موضوع حیات تشیع

امنه مستقیم! نهمین روز از ماه ربیع الاول در تقویم شیعه مژین است به سالروز آغاز امامت حضرت بقیة... الاعظم^(عج). واقعه ای که در سرنوشت و آینده تاریخ نقشی بی بدیل دارد و آغاز راهی است که به آرمان شهر موعود بشر ختم می شود. این روز فرصتی است برای تجدید عهد با امام زمان^(عج) و تفکر در راه های یاری و همراهی آن حضرت؛ موضوعی که در گفت وگو باحجت الاسلام والمسلمین مسعود عالی، کارشناس مذهبی، آن را بررسی کرده ایم و مشروح آن در ادامه تقدیم حضورتان می شود.

۱

مهم ترین مسئله

در سبک زندگی منتظرانه چیست و ما به عنوان منتظران امام عصر^(عج) در رعایت آن چقدر موفق عمل کرده ایم؟ موضوعی مهم تر از امام زمان^(عج) نباید در حیات شیعه وجود داشته باشد. اساسا شیعیان باید زندگی شان را بر مدار انتظار امام^(عج) تنظیم کنند. سلام و عرض احترام از دور به محضر امام خوب است. اما هنر نیست، هنر این است که امام زمان^(عج) را وارد زندگی مان کنیم. باید زندگی را بر محور پسند و رضایت امام زمان^(عج) تنظیم کرد. نه اینکه برای مثال در بازار و وقت معامله، امام را فراموش و طوری عمل کنیم که ایشان راضی نباشند. خوش به حال آن ها که اگر همین الان حضرت حجت^(عج) وارد زندگی و کاسبی شان شود، شرمنده نمی شوند. ما معتقدیم امام زمان^(عج) امام حی و حاضر هستند، هر چند که در میان ما ظهور ندارند، چنان که در روایت است ایشان در بازارهای شمارفت و آمد می کنند و روی فرش های تان راه می روند. یعنی ما حضرت حجت^(عج) را می بینیم و نمی شناسیم! خیلی چیزها در این عالم وجود دارد که به چشم سر نمی آیند، اما در حیات ما منشا اثر هستند و نباید از آن ها غافل شد. بنابراین، باید بینیم اعتقاد به حضور حضرت حجت^(عج) بر زندگی ما چه تأثیری می گذارد. متأسفانه بیشتر ما کمبودی از غیبت و ظهور نکردن حضرت حس نمی کنیم و این خلأ را جدی نمی گیریم.

۲

افق شیعیان و منتظر راستین در یاری و همراهی امام زمان^(عج) چیست و چگونه عمل می کند؟

دعایی کوتاه برای بعد از نماز صبح توصیه شده است که با عبارت «اللَّهُمَّ بَلِّغْ مُتَوَلَّی صَاحِبِ الزَّمان صَلَواتُ...» آغاز می شود و نوعی تجدید عهد با امام زمان^(عج) است. در این دعا از خدا می خواهیم: «وَ اجْعَلْنی مِنْ أَصْصارِهِ وَ أَشْیاعِهِ وَ الدَّائِینِ عَنِّهِ، وَ اجْعَلْنی مِنَ الْمُسْتَشْهِدِینَ یَومَ یَذْیَبُ، [خدایا] ما را از یاران و پیروان و دفاع کنندگان از آن حضرت و از کشته شدگان پیش رویش قرار بده، در دعای عهد بالاتر از این را از خدا می خواهیم و عرضه می داریم: خدایا اگر مرگ بین من و امام زمان^(عج) فاصله انداخت، مرا از عالم برزخ به دنیا بازگردان. منطق شیعه باید چنین باشد که حتی مرگ بین او و امام زمانش فاصله نیندازد.

۳

چنین

شیعه ای به چه جایگاهی دست می یابد؟ باید توجه کرد که فرق است بین شیعیان آخر الزمان با شیعیان صدر اسلام که ائمه^(ع) را می دیدند، اما آن ها رایاری نمی کردند! مثل کوفیانی که امام حسین^(ع) را در واقعه عاشورا تنها گذاشتند. در روایت از امام سجاد^(ع) است که فرمودند: بهترین شیعیان، شیعیان آخر الزمان اند که قائل به امامت مهدی^(عج) و منتظر ظهور ایشان هستند، چون فهم و شعور آن ها به قدری است که ائمه^(ع) را ندیده، باور دارند. این هنر بندگی است، چنان که قرآن در آیات ابتدایی سوره مبارکه بقره می فرماید: «الَّذِینَ یُؤْمِنُونَ بِالْغَیْبِ»، یعنی نادیده ها را باور داشتن، در حالی که فرهنگ مادی به اسم مدرنیته، انسان ها را به قدری بی جهت جسور و فردگرا کرده است که می گوید هر چه را در عقل نگنجد، باور نکنید.

۴

چه زرقا و حقیقتی

در مقام یاری امام عصر^(عج) نهفته است که در روایات و آموزه های دینی برای نائل شدن به آن توصیه های فراوان و آثار بسیار برشمرده شده است؟

شیعیان آخر الزمان به دلیل باور به امام غایب، بهترین شیعیان اند. ما چه می دانیم یا امام زمان^(عج) (بودن چه مقامی است، مقام یاری ولی عصر^(عج) به ذهن ما هم نمی آید. این مقام به قدری بزرگ است که امام صادق^(ع) فرمودند: «اگر من مهدی^(عج) را درک می کردم، همه عمر خادم اومی بودم»، در اصول کافی آمده است که ابوبصیر از امام صادق^(ع) و ایشان از پدرشان امام باقر^(ع) نقل کرده اند که به جابر بن عبد... انصاری فرمودند: من حاجتی به تو دارم، وقتی را به من اختصاص بده! ایشان در خلوت به جابر فرمودند: می خواهم حدیث لوح مادرمان فاطمه^(ص) را بر اینم نقل کنی! (جابر حضرت زهرا^(ص) را دیده بود) جابر به حضرت عرضه داشت: روزی که ابا عبد... الحسین^(ع) به دنیا آمد، برای تبریک به منزل امیر المؤمنین^(ع) رفتم و کنار زهرا مرضیه^(ص) لوحی همچون زمرد سبز دیدم که روی آن خطوطی مثل خورشید بود! عرضه داشتم این لوح چیست؟ فاطمه زهرا^(ص) فرمودند: این لوح را جبرائیل به پدرم داد و رسول خدا^(ص) به عنوان چشم روشنی به من هدیه اش کردند... در این لوح سرگذشت فرزندان حضرت فاطمه^(ص) آمده و در آن به آمدن حضرت مهدی^(عج) بشارت داده شده است. جابر ادامه داد: لوح را خواندم و روی آن نوشته بود نامه ای از خدا به پیامبر^(ص). به ترتیب، امامان دیگر نام برده شدند، چنان که درباره امام حسین^(ع) تصریح کردند که به وی هشت ویژگی دادیم. تارسیدم به این جمله: رشتنه امامت را به فرزند عسکری «ح م د» تکمیل می کنیم که کمال موسی^(ع)، جمال عیسی^(ع) و صبر ایوب^(ع) و همه خصلت های اولیا و انبیا در او هست. اولیای من در زمان او خواری ها و سختی ها می بینند و هر فتنه ای را به وسیله آن ها دفع می کنم. مهم آنکه بنابر نقل این حدیث، خدا از اصحاب و یاران دیگر ائمه^(ع) باضمیر سوم شخص و غایب نام برده و فقط از یاران امام مهدی^(عج) به عنوان اولیای خود یاد کرده است!

حجت الاسلام والمسلمین عالی: موضوعی مهم تر از امام زمان^(عج) نباید در حیات شیعه وجود داشته باشد. اساسا شیعیان باید زندگی شان را بر مدار انتظار امام^(عج) تنظیم کنند

۶

این تجدید عهد و بیعت

با امام زمان^(عج) باید ما را به چه مسیری وارد و ملزم به ایقایی چه نقشی کند؟ مهم ترین فعالیت کنونی امام مهدی^(عج) زمینه سازی برای ظهور است و ایشان دائم مشغول این مهم اند، هر چند که ما متوجه این تلاش و دغدغه حضرت نشویم، بنابراین بر همه مؤمنان و منتظران امام مهدی^(عج) است که آن ها نیز برای ظهور زمینه سازی کنند تا حکومتی که کمترین ظلم و شرک و بی عدالتی در آن نیست، محقق شود. یکی از راه های این زمینه سازی، حفظ خود به عنوان سرباز حضرت است. اگر بتوانیم دیگران را هم جذب و عامل در این مسیر کنیم تأثیر بیشتری بر حرکت به سوی ظهور خواهیم گذاشت.

۷

چرا این قدر بر زمینه سازی ظهور توسط منتظران تأکید می شود؟ قرار است با فرج امام عصر^(عج)، عالم چه اتفاقاتی را تجربه کند؟

از فرج امام زمان^(عج) به فرج خدا تعبیر شده است. در روایتی از پیامبر اکرم^(ص) است که فرمودند: «بالاترین عبادت امت من، انتظار فرج... است، ما خیال می کنیم فرج یعنی تحقق امنیت، رفاه، آبادی و امثال آن، نه! این ها هست، اما فقط این نیست، انتظار برای فرج به منظور درک این امور انتظار تخیلی است، نه واقعی. با ظهور امام مهدی^(عج) همه این ها تأمین می شود، اما مهم فرج... است، یعنی اسما و اوصاف خدای متعال به اندازه ای که عالم گنجایش داشته باشد، بروز و ظهور می یابد، چنان که از درود یوار رحمت است که می بارد، علم است که فراگیر می شود، عدالت است که به معنای تام محقق می شود، نه مثل امروز که زمین و آسمان با هم قهر هستند و نه زمین همه برکاتش را عرضه می کند و نه آسمان، گاهی هم عرضه برکاتشان همراه با بلاست! اما با ظهور حضرت مهدی^(عج) این ها با هم آشتی می کنند. عصر غیبت دوران غضب خداست، چون مردم به ولی خدا جفا کرده اند. امام باقر^(ع) فرمودند: «وقتی خدا بر مردم غضب کند، ما اهل بیت^(ع) را از آن ها دور می کند، پس وقتی فرج رخ دهد و امام زمان^(عج) ظهور کنند، در پی پایان یافتن غضب خدا، از درود یوار عالم رحمت، علم و عدالت الهی می بارد.

۸

در پایان برای عرض ارادت

وانس روزانه با حضرت صاحب الزمان^(عج) چه توصیه ای دارید؟ در روایت است امام زمان^(عج) روزی صد مرتبه برای مؤمنان دعای خاص می کنند. خوب است در پاسخ به این محبت و عنایت خاصه، صد مرتبه صلوات همراه با عجل فرجه هم به محضر ایشان هدیه و از این طریق به حضرت ابراز محبت کنیم. از امام مهدی^(عج) است که فرمودند: «اگر دعای من برای مؤمنان نبود، بلا یان ها را در هم می پیچید!، ما بلا یای پشت صحنه عالم را نمی بینیم، اما وقتی آن دنیا این پشت صحنه را به ما نشان دهند، شرمند خواهیم شد. وقتی حضرت بقیة...^(عج) چنین عنایتی به ما دارند، خوب است در پاسخ به این یاد و نگرانی، محبت ایشان را با صلوات پاسخ دهیم.